

תל-אביב, 13 בספטמבר, 1948

Handwritten signature and date: 24/9/48

לכבוד מר אליעזר קפלן, סר האוצר, ה.ק.י.ה.

א.נ.נ.

הננו מתכבדים להגיש לכב', בשם לשכות המסחר והתאחדות האימפורטרים בא"י את הערותינו והצעותינו הנגדיות לתיקון המוצע לחוק מס-הכנסה שהונה לפני מועצת המדינה בישיבתה מ-2.9.48.

היש צורך בכלל בהגדלת המס?

לדעתנו ישנה אפשרות לשר הוצר להשיג את הסכום הנוסף של 2 מיליון לא"י הדרוש לו גם מבלי להכניס שינויים במבנה המס הקיים:-

בדינים וחשבונות שהוגשו לממשלת המנדט ע"י מטלמי המס לא נהגו למסור על ההכנסה המלאה כיון שקשה היה למסלם המס העברי להשלים עם העובדה ש-80% מן המסים שטולמו ע"י היהודים הלכו לכספי צרכיהם של הערבים או למימון ההוצאות של המלחמה בעליה היהודית בפרט ובמפעל היהודי בכלל.

מצב זה אינו קיים יותר והחל מ-15 למאי ש.ז. שולמו כ-800.000 לא"י לקופת האוצר הכולל סכום נכר באד על השבון פיגורית בלבד. יש בסיס להשערה שסמס הכנסה צודק ומתאם לצרכי השעה וליכולת המזונים יגדיל בשיעור ניכר את ההכנסות לאוצר המדינה.

תחת המסטר המנדטורי חולק גטל המס על מספר מצומצם של חייבי מס ההכנסה וסוגים שלמים של בעלי הכנסות לא הוקפו ע"י המס. תקנות שעת החום וריסום התושבים מאפשרות לממשלה לקבל פוטסים מדויקים ממסלוח ידו של כל תושב במדינה ועבדה זו תסייע להכללת מספר נוסף וחשוב למסגרת מטלמי המס.

עליתו המתמדת של אינדקס יוקר המחיה והגדלת המסכורות שבאה בעקבותיו מגדילים באופן ניכר את מספר החייבים במס ההכנסה ואת סכומי המס מכל אחד ואחד.

השערה האוצר על ירידה ניכרת בהכנסות המכס אינה מבוססת כל עיקר:-

(1) העובדה שהאוצר גבה בחדשים האחרונים סכום של בערך מיליון לא"י ממכס ובלו אינה יכולה לטמש יסוד להשערות פסימיות, כיון שידוע שיבוא של ממש היה רק בתקופת הפוגה, היינו רק בשבועות האחרונים, ולמעשה בחדש יולי בלבד הגיעו ההכנסות למעלה מ-700.000 לא"י. ההכנסה ממכס ובלו מוכרחה להיות במסך 4 החדשים הבאים (ספטמבר-דצמבר) בגובה של 4 1/2 מיליון לא"י על סמך העובדה להלן: לפי המספרים הרשמיים של מחלקת היבוא והיצוא מ-2.9.48, הוציאה המחלקה הזו רשיונות-יבוא בתקופה מ-15 למאי ועד 31 לאוגוסט 1948 על סכום כולל של -11.270.897 לא"י. נוסף לכך נשארו ב-15 למאי רשיונות-יבוא בלתי מנוצלים מתקופת ממשלת המנדט בסכום של לא פחות מ-6 מיליון לא"י. גם אם נניח שלא יוצאו רשיונות-יבוא חדשים עד ל-31 לדצמבר 1948 (דבר שאינו מתקבל על הדעת) יהיו לרשות האימפורט (היינו 15/5 - 31/12/48) סחורות בסווי של 17 1/4 מיליון לא"י, ויש יסוד מבוסס לטעור שכל הסחורות האלה תגיענה ארצה לפני גמר השנה הנוכחית.

אימפורט בסכום הנ"ל (17 1/4 מיליון) יכניס לאוצר בצורה מכס ובלו סכום של 5 1/2 מיליון לא"י, ואם אפילו נניח שעד סוף יולי נגבה כבר בערך מיליון לא"י, הרי יש לחשוב שעד סוף דצמבר 1948 יכנס עוד סכום של 4 1/2 מיליון לא"י.

בקשר עם הנ"ל רצוי לציין שמתוך הסכומים הנ"ל נוצלו כבר במובן פתיחת אטראי ורכיסת מטבע כ-6 מיליון לא"י מתקופת המנדט ועוד כ-6 1/4 מיליון לא"י מתקופת המתחילה ב-15.6.48 בס"ה 12 1/4 מיליון. והעודף בטח שלא יטאר בלתי מנוצל.

(2) ישנן אפשרויות גדולות להגברת היבוא של מצרכים שונים ללא הקצבת מטבע ובפיקוח מלא של האוצר. יבוא זה מצד אחד ימלא תפקיד חשוב בהורדת יוקר המחיה ומצד שני יש 4 מקור הכנסה ניכר של פנס ובלו וגם למס ההכנסה עקב הגברת המחזור המסחרי.

עידוד תהליך שכזה יביא להכנסות גדולות והרבה מאותם שני המיליון שטר האוצר מקוה להשיג מהגדלה כה דרסטית של סיעור מס ההכנסה.

(3) במסך השנים האחרונות הוברחו כמויות גדולות של סחורות מהארצות השכנות ונמכרו בטוק דשחור, וע"י כך נגרם לאוצר הפסד כפול ע"י אי-התשלום המכס ואי-התשלום מה-הכנסה.

יש מקום להניח שכיום עם הגבלת האפשרויות להברחת סחורה ועקב הפיקוח היעיל, תיגדלנה ההכנסות של האוצר בסעיף הזה.

(4) העלייה המוגברת הביא בהכרח בעקבותיה הגדלה יחסית של יבוא מצרכים חיוניים, ובאופן כזה תיגרם להגדלת הסכומים שיטולמו לאוצר בתור מס הכנסה ומכס.

ד. - השחרור ממס-הכנסה של רוב הקואופרטיבים העוסקים בתעסיות שונות ובמסחר אינו מוצדק מבחינה כלכלית וגורם להפסד ניכר לאוצר הממשלה. מטום כך יש לשער שהיובם של הקואופרטיבים בתשלום מס-הכנסה ובעיקר בתשלום מס מלחמתי, יגרום להכנסה ניכרת לאוצר המדינה.

הערות כלליות ביחס לדרישות האוצר

א. - ניטוק האוצר שבאנגליה וגם בארצות אחרות מס ההכנסה הוא בערך באותו הגובה המוצע כעת ע"י הממשלה אינו מבוסס כל עיקרו. עקב האינדקס הגבוה של יוקר המחיה מהווה כח הקניה של הלא"י רק כשליש מכחו של הסטרלינג באנגליה, ויש לקחת איפוא בחשבון את העובדה הזאת בעת קביעת דירוג המס.

ב. - בארצות אחרות הסתגלה האוכלוסייה למס ההכנסה מזה כמה דורות, בו בזמן שבארצנו הונהג לחוק רק לפני 7 שנים, ומאז עברו על היטוב גלים כבדים של מאורעות שונים שטעו ממנו התגבשות וייצוב כלכלתו.

ג. - כשהנהיגו באנגליה, בשנת 1941, הוספה מלחמתית למס ההכנסה זיכו את חשבון משלמי המס בחלק מההפסדים בין המס הקודם לבין המס המוגדל המלחמתי ונתנו למשלט המס העודות-הסכון בגובה הזכויים.

ד. - אין כל צורך להאריך את הדיבור על הערך הגדול לכלכלת הארץ ולהכנסות האוצר מזרם מהמיד של הון להשקעות מחו"ל, ויש מקום לחשוש שהגדלת המס המוצעת תמנע מהמטקיעים להזרים את כספם לישראל.

ה. - המצב הכלכלי בארץ בזמן האחרון הולך ורע ובמקרים רבים אין אפשרות לבעלי העסקים להחזיק מעמד עקב מילוי תפקידי הגיוס וכעת החרום הנוכחית. כן נגרמו לכמה וכמה ענפי כלכלה נזקים ניכרים עקב פעולות המלחמה, הן במיטריין והן העקיפין. הגדלת המס פרושה הגברת הנטל פי כמה וכמה בטעם קשה זו.

ו. - שר האוצר מרגיע את הקהל כאילו שעל ידי ביטול התרומה למגבית ההתגייסות וההצלה הוא למעשה אינו מטיל שום עול חדש על הכלכלה. על זאת עלינו להעיר שמהוץ לפקידים ולפועלים המסלקים את התחייבויותיהם בתשלומים חדשיים, הרי רוב צבור הסוחרים ובעלי התעשייה כבר סילק למעשה את כל התחייבויותיו לשנת 1948, והאוצר יהיה נאלץ לקחת את התשלומים האלה בהסמך לא רק עבור התקופה של אוקטובר-דצמבר אלא עבור כל שנת 1948.

הצעות לתיקונים.

- 1.- ביטוס ההערכה למס הכנסה ומס מלחמה לשנת 1948/49 צריך להיות על ההכנסה הממטית בתקופה הזאת, היות וסנת 1947 היתה בדרך כלל שנה של טפע, בו בזמן שסנת 1948 היא שנה מלחמה טוטלית בארצנו. לפי הדירוג המוצע יצא טרוב גדול מחייבי המס יטלמו לא פי סנים וטלוט, כפי הצהרת טר האוצר, אלא כמה וכמה טמה שהם צריכים לטט לפי ההערכה הממטית.
- 2.- יש להייב את הקואופרטיבים בתטלום מט הכנסה, ובעיקר מט מלחמתי.
- 3.- דירוג המס אינו צודק כלל וכלל, ויש להנמיכו ולהטנע מקפיצות כה דרטיות כפי שהוצעו ע"י טר האוצר.
- 4.- הטכום הפטור ממס (75-100-200 לא"י) היה מוצדק לפי אינדקס יוקר המחיה של שנה 1941, טבו הוכנס מט ההכנסה לתוקמו. אם להיות מציאותיים יש הכרה לקבוע את הטכום הפטור בהתאט לעליה באינדקס יוקר המחיה בין שנה 1941 לבין שנה 1948.
- 5.- כדי שהמס המלחמתי הנוסף על חייבי המס, פרט לחברות, לא יפגע בהם באופן הרסני, יש להמנע מהגדלת המס מעל ל-60% ולהטיל את ההוספה המלחמתית רק על הכנסות החל מ-3,000 לא"י לסנה.
- 6.- החברות קרובות בעולם כלו ללכו של המחוקק, כיון שהן מאפטרות למטטלה וגם לצבור פיקוה קל יותר על פעולות החברות הטטמטות גם כמכסיר מתאים להטקעות כספים, ולפעולות מסחרית ותעטיית יעילה, וכן גם לגבייה מסיט מבעלי המניות.
אנו מציעים להגדיל את המס המלחמתי ל-15% במקום 20% שהוצע ע"י טר האוצר.
- 7.- בהתחטב עם יוקר המחיה והצורך בהמטכת קטרי מסחר ידידותיים אנו מציעים להטאיר את הוצאות הייצוג (15%) ללא כל סינוי.
- 8.- אנו דורטים הנחות ניכרות למטקיעי הון מקומיים וזרים.
- 9.- יש להרחיב את מעגל מטלמי המסיט כדי טיקיף את כל החייבים למעטה בתטלום המס.
- 10.- ניכווי התטלומים למגבית ההצלה והההגיסות 1948 מהטכום טיהיו חייבים למס ההכנסה.
- 11.- בהתחטב עם מצבט הכלכלי הקטה של התוטבים והמחסור במזומנים יש לבטל את הטעיף 19 טל ההצעה המאפטור לנציב המס לעכב כספים טמגיעים חזרה למטלט מטים עד טוף 1949.
- 12.- יש להבליט באופן ברור טכל מט מוגדל מהורה רק נטל זמני מלחמתי טתוקפו יטתיים מיד עם חוט המצב המלחמתי הנוכחי.
- 13.- להתחטב עם תרומות לקרנות ולמוטדות צדקה בתור הוצאות העסק.

בכבוד רב,

ב. טינזון

נטיא לטכת המטחר הל-אביב.